

ПОДІИ ТИЖНЯ

У Франції політичне положення загострюється. Всупереч оповіданкам многих, мін. Бідо в останній промові зайняв становище прихильне плянам Америки, отже проти Росії. Ген. Де Голь, у промові з приводу близьких муніципальних виборів, перестерігав перед махінаціями комуністів Тореза, які хочуть зробити з Франції повільний знаряд російського імперіалізму і для того розкладають її з середини готуючи горожанську війну.

В Греції мін. Софуліс заявив про плян уряду підвищити чисельний склад армії.

Російська преса проводить дальшу динку кампанію проти Америки. Безкалісне здемаскування московського імперіалізму в промові Маршала допровадило большевицьку пресу до шалу. Вона обвинувачує Американську громадську думку і політиків в приготуванні війни.

На зборах ООН. в Ляк Соцес Росія з своїм польським сателітом тричі була переголосована іншими державами. 12-ма голосами проти 2-х постановлено, що Збори дебатоватимуть над пляном Маршала покликати до життя сталу „Малу Раду“, яка займалася справами миру й безпеки. Принято дальше пропозицію про перегляд мирного договору з Італією, та про обговорення Зборами Корейської справи.

Політика здушення всякої опозиції в Румунії Болгарії викликає велике обурення в британських офіційних колах. Речник Форейн Офісу заявив, що всякі дальші подібні акти насильства будуть розглядатися як порушення мирного договору і злочин супроти європейської цивілізації. Англійська громадська думка, заявив речник, не уважає уряди Болгарії і Румунії за дійсних і справжніх виразників політичних настроїв і традицій тих народів. Заперчення тими урядами основних свобод, розгін опозиційних партій, замкнення часописів, численні арешти без якого будь обвинувачення і пр. осуджує британська громадська думка. Засуд на смерть провідника опозиції Петкова і намагання невеличкої комуністичної партії в Угорщині безконтрольно

рядити країною, спричинилися до ще острішого загострення негативного відношення британського народу до теперішніх урядів в Будапешті і Софії.

Комісія ООН в своїм звіті поручас, поділ Палестини на арабську і жидівську. При чім Велика Британія малаби ще впродовж двох літ справувати мандат над Палестиною.

Помер був. керівник УНРРА Ля Гвардія, що походив від батька італійця і матері жидівки. Відомо що він дуже ішов на руку большевикам.

Лідери опозиції в перськїм Мелжілісі заявили за ануляцію нафтового договору з Росією.

В Італії комуністи Толліяні, бувшефа Комінтерну, і соціалісти Ненні викликали робітничий страйк, в яким беруть участь до 2-х мільйонів робітників. Страйк має політичний характер, соціал-комуністам не подобається теперішній уряд де Гаспери, зложений з християнських демократів і правих. Як відомо, дві перші партії — особливо комуністи, шанують демократію лише тоді, коли вона дає їм більшість.

Туреччина нетерпеливо очікує виводу російських військ з Болгарії, яке має наступити по ратифікації мирного договору з Болгарією. Цеб уможливило Туреччині хоч трохи зменшити свої залоги в Трації, викликані провокаційною політикою Москви.

Російські окупаційні влади заборали з російської смуги Німеччини до 8 тис. кілометрів залізничних торів, як „відшкодовання“. Робить це понад 15% цілої залізничної сітки тої смуги.

Місія ген. Ол вера вернула з Туреччини до Вашингтону, докладно вистудіювавши оборонні засоби Туреччини. Місія дорадила інтензивну розбудову стратегічних залізниць і збільшення воєної флотії. Передбачується ріпнок моторизація турецької армії та розбудова її повітряної флотії.

В райокі Трієсту, в звязку з ратифікацією миру з Італією, питворилася країною напружена ситуація

В боротьбі за свободу

Частини УПА в американській зоні Австрії

З Франкфурту доносять, що тамешний штаб американських збройних сил видав комуікат про переслухання українських повстанців. На підставі їх зізнань виходить, що УПА числить до 20.000 вояків, узброєних ручною й машиноювою зброєю і навіть артилерією. В початках червня відділи УПА мали бої з сильними відділами польських і московських військ в околицях Нового Соґча, Закопаного, Бабиної Гори і Білої. Ніби один відділ в 10.000 є відтятим, другий — в 4.000 люда подався на південь, через Чехію і Словакію до американської смуги. Знову інший відділ до 2.500 люда прямує іншим шляхом до американської смуги.

Чехи хваляться, що в їх руки попав командант Булак. На конференції пресовій американський ген Клей освідчив, що американська військова команда ще не прийняла рішення щодо дальшої долі повстанців, які опинилися в американських руках. Тепер іде їх переслухання. На запит, чи повстанці, оскільки вони с советськими підданцями, будуть видані большевикам, ген. Клей відповів, що „коли вони є російськими горожанами, то це не значить, що конче будуть видані Росії“.

УПА і визвольний рух в Середній Європі

Ліверпуль Дейли Пост містить велику статтю про повстанські армії в Європі. Часопис пише, що всіх тих повстанців „налічується до 100.000, які не зважаючи на мир,

не складають зброї. Вони добре зорганізовані, як військова сила, і хоч не має танків, літаків і тяжкої артилерії, але досить легких армат, машинових крісів, мортир і ручних гранат. Мають свої розвідчі відділи, транспортів і пр. На чолі їх стоять вишколені у воєнній штуці рішучі провідники. Часопис підкреслює, що ці відомости не зперед кількох років чи місяців, лише з вересня цього року. На першій місці часопис ставить УПА, або як він пише — „бандерівців“. Це партизани, які не визнають режиму існуючого за залізною заслоною. Точно тяжко окреслити їх чисельність, але їх підтримує тайня організація АБН, якогю радіо подавало число бандерівців на 40.000, з цьогоб виходило, що УПА складає майже половину всіх партизанів в Європі. УПА сточила бої на Закарпатській Україні, в південній Польщі і в Словакії, також в Моравії (коло Брна). Бандерівці узброєні найбільш новочасною зброєю і заосмотрені добре в механізовані перевозові засоби. Тамна радіостанція АБН промовляє на чотирьох мовах. А це значить, що активність бандерівців і АБН не може бути ділом лише жменьки фанатиків. На їх чолі мусить стояти дуже добре налагоджена організація.

Дальше часопис пише про польську підземну армію, яка начислює 18.000 бойців і про югословянський повстанців. В тії самій статті згадується рівнок і про комуністичні партизанські відділи в Греції і в Італії. Кіпчиг автор заввагою, що війна яку проводять ці повстанці як антикомуністичні, так і комуністичні, має не лише національний але й соціальный характер, що є в великій мірі також і горожанська війна і додає, що великі війни майбутнього підуть напевно по лініях теперішньої малої підземної війни.

між союзницькими відділами і югославянськими, які заховуються надзвичайно провокаційно.

Американська влада арештувала в Берліні шістьох болгарів, членів офіційної болгарської торговельної місії, які спеціальним літаком пере-

шмугнували до Берліну два і пів мільйона цигарок, виміняли їх з марки, й закупили більшу скількість американських і німецьких самоходів, які були вкрадені від американців. Ті самоходи ладували болгар на російськїм лєтовисці в Шельфелді.

В науці англійської мови допоможе Вам книжка

ПЕРШІ КРОКИ

вдручник до науки англійської мови.

Вдручник цей приступно написаний, обіймає зайняво іші правила англ. грамики, слова та корисні пояснення. Ціна книжки 2 шил. й 6 пен., з поштовою пересилкою — 2 шил. й 9 пен. Замовляти у Видавництві ОСНОВА.

Як повстає провідна верства?

(ЗАМІСТЬ ЛІТЕРАТУРНОГО ФЕЛЬСТОНУ)

Література грає більшу роль у житті, як загалом думають. Відомо, який величезний вплив на польську духовість перед І-ю війною відіграла творчість Г. Сенкевича. У нас можна, в цій зв'язку, згадати творчість Шевченка і Гоголя. Твори останнього, коли в них вглибитися, кидають цікаве світло на актуальне тепер питання провідної верстви народу, питання „лідершип“-у, як кажуть англійці. Лише демагоги твердять, що члени провідної верстви нічим від народної маси не відрізняються; навпаки, до провідної верстви мусять належати **лучші з маси, її еліта**, що повинна бути шляхетніша, мужніша і мудріша від більшості народу.

Описує Гоголь як Тарас Бульба вибирається з синами на Січ: „якого чорта ждати мені тут? Щоб стати гречкосієм, домоводом, доглядати овець та безрог та бабитися з жінкою? Він не хоче „пиво варити та валятися по запічках“. Він хоче, як і його сини, як і всі ті, що пішли на Січ „забути й кинути все те, чим досі жив“; забути життя тих, що живуть для особистого інтересу чи добробуту свого й своєї родини, віддатися іншій цілі. Який? Тарас вибирається разом з військом „боронити лицарської честі“, „стати за віру християнську“, „вистатися за наругу над своїми правами“, „за зневагу своїх“ звичаїв, предківської віри, за гнет...

Ось тоді, це стверджують й історики — коли на Україні почала з загальної маси гречкосіїв і хуторян, виділятися окрема верства, яка стала на оборону не своїх приватних справ, а справ всієї нації — от тоді й народилася на Україні нова провідна верства замість старої князівської, що перейшла в чужий табір. Цим вона й відрізнялася від маси „пругатарів, гречкосіїв і бабіїв“, які робили кожний свою користь і потрібну працю, але не могли робити тої, яку робить лише верства, що націю очолює.

Ця її шляхетність, („благородна кров“ козацька, як казав Шевченко), що журиться не своєю приватною, а загалом — і була **першою прикметою провідної верстви**.

Другою — була її **відвага** сміливо ставляти питання життя і смерті нації на широку міру, сильно й сміло, не піддаватися долі. Тарас молять Бога, щоб його сини „воювали хоробро“, цілі посвятилися справі визволення отчизни, її не зрадили, а „коли ні — нехай краще згинуть, щоб і сліду не лишилося по них на світі“. От в цих

словах і друга прикмета провідної провідної верстви. Бо маса іноді думає навпаки: аби не згинуть, хоч би й за ціну пристосовання до всякої долі, до всякого пана. І не тільки маса, нераз і люди провідної верстви продають своє право первородства за миску сочевиці „для лакомства нещасного“, „для святого спокою“. Але така провідна верства вже в розкладі, вона гниє і коли з нації не вийде нова, здорова духом, то її місце заступає панівна класа чужої, завойовничої нації. Цього пристосовання не знає правдива еліта, кращі люди нації, для яких „краще згинуть“, як вгнутися. Коли вся Європа держала у ніг Гітлера і тяжка загроза зависла над Вел. Бриганцією, Черчилль згуртував для війни всі сили країни своєю провідною екіпую, взаміну обіцяючи лише „кров, піт і слези“. І запорожці у Гоголя кликали з собою тих, які „хочуть вмерти не своєю смертю, по бабськи узатичку або по п'яному під тином коло шинку, як те стерво, а чесною козацькою смертю, усі на одній постелі“, жити і вмирати за ідеал, не живогити — без нього.

Ця верства ще тим ріжнілася від маси, що творила собою окремий орден, окреме „братерство“ з власним суворим кодексом життя, честі і моралі. І це була **третьою прикметою — найважливішою річчю для всякої провідної верстви**. Не любила вона в нічим розбіжності, нічого що ослаблювало її духову силу, моральну міць. Такі почуття „дусив в собі суворо Остап“, і закони, якими жило Запоріжжя, були такіж шляхетні, хоч і видавалися декому „надто суровими“. Згідно з історичною правдою, пише Гоголь, що коли „козак прокрався“, було це „зневагою усього козацтва“. Такого прив'язували до стовба на майдані і клали біля нього кий, щоб кожний „хто минав, міг йому „виміряти справедливість“, без поблажки. Довжників, що не хотіли платити довгу, прив'язували ланцюгами до гармати. В часи, коли щезла стара провідна верства князівська, „ось в які часи подали собі руки на братерство“ лицарі запорожські. Було це особливіше братерство, пише Гоголь: „любить батько дитину, любить мати дитину, та все це не те! Любить і звір свою дитину. Але порідниться душею, а не по крові зможе тільки людина!“. Оце братерство нової провідної верстви й було братерство душі, чи краще духа, основане на спільнім кодексі честі, моралі, спільнім ідеалі.

Прекрасний приклад його дала нам подільна історія, а в літературі, поема Шевченка — „У тієї Кат-

КОМУНІКАТ

КОМІТЕТУ ОБОРОНИ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ПАРИЖІ

Комітет Оборони Людських Прав Українського Народу в Парижі, що охоплює вихідців зі всіх українських земель, без різниці їх віровизнання, заявляє:

Українські повстанці, що їх часто називають у світовій пресі „бандерішцями“, які переходять тепер територію Чехословаччини, є частиною Української Повстанчої Армії (УПА). Ця армія була організована під німецькою окупацією і борювалася всіма засобами німецьких окупантів. Як у французькому резистансі, різні національності, що перебували на французькій території, взяли участь в велетенській боротьбі проти загарбників, так само в українському резистансі різні національності Східної Європи включилися тепер у змагання проти спільного пригноблувача.

Після 1944 року УПА звернулася проти нових гнобителів, що їх представляє собою СССР і нинішній польський уряд. Українська Повстанча Армія продовжує боротьбу за свободу, що її український народ започаткував у 1920 році, тоді як українсько-російська війна була втрачена і Українська Народна Республіка попала під советське панування.

Головною метою УПА є звільнення України і відновлення демократичного устрою.

УПА ніколи не одержувала ні підтримки, ні допомоги від жодної чужої влади.

Під час протинімецького повстан-

ня вона дала скорочені численним зсидам і всім тим, які не хотіли оборонити німецьку сирану. Тепер вона співпрацює з неорезистантами словацькими, мадярськими, білоруськими, польськими, балтійськими, а особливо з повстанцями з Кавказу й Центральної Азії.

Тепершній перехід Чехословаччини з'єднаннями УПА не має антитрохи наступального характеру. УПА є змушена до цього переходу конкретичним наступом численних польських і советських дивізій (згідно з умовою між ними урядом в травні цього року). І це тому українські партизани добре прийняли чеським і словацьким населенням.

Українці сподіваються, що ці дві держави, вірні принципам гуманності і моралі, не змінять їх поведінки, не зважаючи на пропаганду і патиск ззовні.

Комітет звертається з проханням до французьких журналістів, для яких справа свободи і правди була завжди дорогою, приймати з розсудливостю новини про УПА, щоб уникнути всі інспірації ззовні і щоб не робити несправедливості тим, які борються впродовж п'яти років для свободи і демократизації їх Батьківщини, і які, до 1944 року, борювалися по стороні ФФІ того самого спільного ворога.

За Комітет Оборони Людських Прав Українського Народу в Парижі:

Ген. Олександр УДОВИЧЕНКО

о. Капелан Іван ЛЕСЬКОВИЧ, від Української Греко-Католицької Мисії у Франції.

єпископ МСТИСЛАВ, від Української Автокефальної Православної Церкви у Франції.

Український загальний патріарх чекає, що до цього шляхетного заклику прилучаться всі Українські установи і в інших країнах Європи.

риши“, де запорожці „в степу побраталися“, об'єдналі спільним духом ненависти до підлоти й зради і спільною волею з ними боритися...

От з того духа і виросла та блискуча провідна верства козацької України, оспівана Шевченком та історією; верства якій Україна завдячувала майже двісті літ блискучого життя і слави, доба Сагайдачного, Хмельниччини, Київсько-Могилянської Академії, високої духовної культури, доба Мазепи; доба якої ідеалом була вільна Україна, а домінуючим типом запорожський лицар без страху і догани, архитип, до якого тягнулася і якого наслідувати старалася вся Україна.

Ніколи пригадка про ту витягнену з забуття, Гоголем і Шевченком добу, не є так на часі, як тепер. Європа переходить кризу, подібно до тої, яка зродила колись козацтво на Україні, кризу своєї провідної верстви. На нашій континенті іноді в народній провідниці випала — „з браку ляку“ — верства, „зосім до тої ролі не приготувана, верства мудрих буденної праці, дрібних спекулянтів, пода-

тайків від політики, без великої овидна, без сили, без розмаху.

Проблема створення правдивої еліти — дмагається негайної розв'язки під загрозою підбою чужою провідною верствою. Ця нова еліта і у нас мусять витворитися, як і за часів козацтва, з „братерства духа“; не механічним об'єднанням „всіх українців“, лише з „лучших людей“, з братерства духа. Христос казав, що той йому брат і мати, хто не по крові лише, а по духу є з ним. Він, що ставив свою Правду понад всякі кровні зв'язки, теж приніс на землю ідею „братерства духа“.

З тих лучших людей і повстане провідна верства нової України, вона вище всього поставить поняття честі, отчизни, віри, вона запровадить сувору дисципліну моральну в своїх рядах; вона не прийматиме до себе дрібних гешефтарів і профідисвітів, вона поведе країну за собою. Ця проблема стоїть і перед нами і перед всюю Європою. Без її розв'язання наша цивілізація не встоїть в боротьбі, яку розпочинає з царством Зла. Д.

З надісланих статей

ГОЛОВНЕ

Першим кроком до духового об'єднання всіх думок і напрямків українців є культурно-освітня праця. Це у великій мірі торкається і нас, що приїхали на працю до Вел. Британії. Рівень життя належить в основному від культурного рівня та надбавь нації. Ми, українці до-сить швидко перетворюємося в модерну націю. Ми влучасмося в Західну культуру. Але все таки нам ще дечого багато бракує. Це можемо заповнити культурно-освітню працею, в той же час плекаючи свою власну національну політичну свідомість. Плекаєти не ту, над якою думають та ломають собі голови різні наші „кабінетні політичні мудрагелі“, але ту реальну, дійсну, яка плекається в цародній гуцці української нації, що веде одчайдушну криваву боротьбу за своє існування, за свою державу та за долю людини в цій державі.

Тут в Англії, ми мусимо негайно відновити свою, нашу культ-освітню працю, яку до цього часу ми переводили по таборах Німеччини й Італії. Її необхідно перебудувати і перекласти на інші реїки, згідно з умовами нового життя. Грунт, це звернути увагу на її масовість і пропихнути нею до нашої „найменшого брата“. Культ-освітня праця повинна стати для нас культурним, корисним відпочинком після тяжкої фізичної праці. Це питання досить тяжке і складне і від доцільного його розв'язання буде залежати успіх цієї праці. До часті розв'язання цього питання лежатиме в умілості зовнішньої розбудови місця, де працівники будуть по праці читати газети, книжки, слухати рефератів і т. п. Такими місцями являються наші таборні домівки-читальні. Їх необхідно якнайліпше й найвигідніше устаткувати. Невідомою приналежністю домівки є читальняна бібліотека. Бібліотекарі весь час мають за свій обов'язок дбати про поліпшення бібліотечної справи. Поле діяльності у них є велике. Там де не можна як слід читальні зорганізувати, добре було б улаштувати в одному із бараків культурно-освітній куток, відповідно його улаштувати.

Фактично читальня стане осередком всієї культурно-освітньої праці. Вона муситиме заступити нам на чужині наші читальні „Просвіти“ із наших рідних Земель. Оцею масовою активною культурно-освітньою організацією і на чужині, як колись на Рідних Землях, стане Товариство „Просвіта“. Його обов'язково потрібно відродити й започаткувати в Англії. Одним з перших кроків праці просвітницької

домівки-читальні — це організувати навколо себе всіх активістів культ.-освіт. праці. Тут же при домівках знайдуть своє місце гуртки самоосвіти, ріжн-юманітні курси, школи, редакції таборних часописів, хорів, оркестри, аматорські театральні гуртки і т. п.

Не забувати державі, що ми є гості в чужій державі, а від гості всюди вимагають етици, культури й чесної поведінки. Гість є високий гостем. А тим більш, що ми, українці, виїхали з тих земель, які підняли криваву революційну боротьбу проти ворога людства, не тільки за свою свободу, але за ідеали всієї людської спільноти. До культурно-освітньої праці потрібно притягати всіх: і старих і молодих, мужчин і жінок. Величезний обов'язок лежить на нашій українській жінці. Тут, на чужині нація, жінка мусить проявити всі найпозитивніші прикмети українки. А це буде охайність, сердечність, любов до чистоти, любов до родинного життя, чуйність до чужого нещастя, гостинність, виховна вмілість, активність в громадському житті, велика витрималість та працелюбство.

В умовах теперішнього й майбутнього життя не потрібно покладати надії, що ми матимемо спеціальних культурно-освітних працівників. Це будуть лише ті, які вден працюватимуть на фабриках і в сільському господарстві, а ввечерю до т. р. у дах праведних присвятять свій вільний час на культ.-освітню працю. Тому без широкої участі мас культурно-освітня праця не може широко розвернутися.

Не забуваймо, що час, коли Україна буде від нас вимагати найжертв'янішої посвяти й праці вже

Петро ГЕТМАНЕЦЬ

Хочу карою Гонти...

(Із збірки: „МОЇ ПОВСТАНСЬКІ МАРШІ“)

Хочу карою Гонти проміряти степ,
хочу гнівом Богдановим дихать,
за наругу козацької волі й костей,
за всі кривди, розбої і лиха.

Хочу звоном трипожним гукнути: — Повстань!

Чи не досить із Тебе полу? Тільки власним зусиллям міць зірвеш кайдан і спасешся від чорного скопу.

Подивися, Ти вся в закипідій крові,
як старчиця, стоїш у лахмітті!
Велухайсь — всюди кудьось шаблї і мечі
і регочеться пристрастю вітер!

Новим гуркотом гроз підведуться світи,
встань і Ти, щоб вже більше ніколи
в хадуванці не хорчилися буйні стени,
же дужили, щоб дзвукми болю!

Встань, Україно! На віки всім і за все
віддай помети страхуючі дані,
щераз усміхом Гонти промірай свій степ,
оповийсь торжествами Богдана!

З чужих газет

ВІЙНА

ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ

Швайцарський „Дер Бунд“ пише з Праги: „Майже три місяці чеські і словацькі органи безпеки, підкріплені військовими силами, проводять на сільських територіях і в лісних горах Словаччини регулярну малу війну проти українських повстанців, що продираються з Польщі в південному і південно-західному напрямі. Ніхто не в стани хочаб приблизно подати ефективну силу бандерівців, але на підставі шпкі певних повідомлень можна гадати, що головна сила цієї добре озброєної організації тасмої армії, яка за всією імовірністю паїчує тисячі людей, — перебуває гні в терені Словаччини. Навіть в офіційних звідомченнях говориться про те, що багато словаків постачають бандерівцям харчі, що словацькі провідники стоять до їх послуг.“

На словацькій території оперують тепер групи бандерівців під проводом Буряки, Хроменця і Кременя. Всі спостерігачі одгоздіно визнають, що військова тактика бандерівців свідчить про довголітній воєнний досвід і бойову практику. Тоді як головна маса бандерівців від початку серпня пересувається у важко приступних гірських долинах Високої Татри і далі на захід аж до Малих Карпат, деякі авангарди пробиваються до Моравії і навіть до Південної Чехії, щоб розвідати можливості прориву до Австрії. Ці авангарди в околицях Зліну, угорського Броду і Брна зайшли в безпосередній стик із чеським військом.

У військових колах Чехо-Словаччини віддають перевагу малій війні, яка, що правда вимагає багато часу, але менше ризикована. Але за цією обережною оперативною тактикою ховається, здається, і політичний мотив: — в жадному випадку не провадити вирішального удару проти бандерівців на політично неспокійному і гарячому терені Словаччини.

Коли ближче придивнитися до відповіді с тепер і він буде й надалі. Знаємо, що світ цинить лише найбільш енергійних, високоідейних та працюючих, що гуртом відстоюють свою правду. А нашу правду сам Бог бачить.

Дмитро Шалдїй.

той статистики то побачимо, що досі „вдалося знешкодити“ всього 140 бандерівців. Це наслідки при триванні бойових дій уже близько чверти року і при наявності напелі великої нерозбитої головної маси бандерівців, звичайно, настільки незначні, що передбачена швидка ліквідація, здається дуже проблематичною.

З офіційної сторони найбільше натискають на свєрдження, що поголоски про чималі втрати чеських військ не відповідають фактам. Але лишається цілком ясно загадкою, як може бути, що останніми днями бандерівців масово з'являються в уніформах чеської армії, щоб чим обдурити своїх переслідувачів. Коли взяти до уваги що дотеперішні офіційні звідомчення повні суперечностей, а опубліковані цифри втрат ще менше дають можливість скласти собі ясний образ становища, то створюються враження, що мала війна проти бандерівців у Словаччині ледве що виїшла з своєї початкової стадії і що вирішальні повороти ще в майбутньому.“

ЧОГО МОЖЕ ЧЕКАТИ РОСІЯ ВІД ВІЙНИ

Дейли Мейл обговорює книжку Д. Даліна, бувшого члена Московського совста — „Ди ріл Совет Рашія“. Заключення книжки є, що або внутрішній переворот в СССР запобіжить війні, або війна приведе до упадку большевицького режиму; що війна з певністю приведе до страшної поразки Росії. В току цієї нової війни буде поховано більше річчй, не тільки совєтизм чи сталінізм. З цієї війни Росія вийде поділеною на кілька держав, окружена націями, що її ненавидять, відіпхнута далеко на Схід, зруйнована і закрівавлена. Такий буде трагічний кінець великої і славної революції“.

Для всіх народів, уярмлених колись царською, а тепер большевицькою Росією, це не буде ніякий трагічний кінець. Це буде революція підбитих народів, яка — треба сподіватися — раз на все визволить їх зпід московського панування, з гнету і визиску.

МОЖЛИВІСТЬ ВІЙНИ

Американське „Ньюзвіклі“ займається можливою війською Америки, і в зв'язку з тим пише, що її вислід, залежатиме в великій степені від того, оскільки добре потрафить ворог закріпити за собою заняті ним в перших днях війни території. В кожному разі, Зедн. Держави та їх союзники, будуть залежати від підземних армій повстанських, яких завданням буде зробити для ворога життя так само тяжким, як вони його зробили в останній війні для німецької армії“.

З англійської преси

Таблет приносить, за швайцарською пресоюю агенцією Кіпа вістку про недавній синод автокефальної церкви України в Мюнхені, на якому присутні і архієпископи і єпископи, виразили бажання мати сталого представника при „Уніа Санкта“, що очолоє німецький католицький рух для поєднання церков.

Геррогейт Адвертайзер повідомляє про прибуття 88 українців до Герлов Грендж, другого гостелю отвореного в цім районі. Прибувші мають працювати на місцевих фармах.

На світовому овіді

Від Берестя до Ляк Сокцес

На мирових переговорах в Берестю в 1917 р., як відомо, Л. Троцький висунув концепцію: „ні мир, ні війна!“ Хотів, як лише міг, саботувати переговори, надіючись на большевицьку революцію на Заході взагалі, а зокрема в Німеччині. Ту саму тактику застосує тепер в Ляк Сокцес висланник Сталіна й Молотова, Вишинський, тактику саботажу, в надії на економічну кризу в Америці або на політичні розрухи в Європі. В цій надії спротивляється Москва всякій консолідації відносин у світі, в тій надії стремить створити такий стан хаосу — „ні мир, ні війна“, з якого у відповідний момент могла б скористати легким коштом для дальшої експансії.

В Берестю кінець московській комедії поклав генерал Гофман, який ударив кулаком в стіл і поставив Троцькому і Ленінові ультимат: робити негайно мир, або — бути приготованими на дальшу війну. Кремль скапітулював. По тридцятьох роках, бачимо, як дпровадженний московським саботажем до краю свого терпцю, представник Америки теж „ударив кулаком“ в стіл; заявив, що далі допускати московської агресії, ані комедії з вічним ветою, Америка не буде; що Москва мусить рішити, чи вона хоче жити в мирі з Заходом чи ні.

залежатиме від того, що думають в Кремлі про західний світ. Коли там думають про нього так, як під час Мюнхену і Чемберлена думав про той світ Гітлер, або в 1853 р. Микола I., то Москва ультимат зігнорує... Коли в Кремлі думають як Ленін під час Берестя, Москва зробить хвилеву „передвижку“, щоб по ній знов почати агресію, розхитуючи, в межичасі, всяку можливу стабілізацію відносин у світі. На цій місії хочемо ствердити лише, що від часу коли Росія заявила в Зах. Європі, тільки методом Гофмана і Маршала її агресію вдавалося затримувати. Так було по поконанню Наполеона, коли Кестлери, Талейран і Маттерних мусили загрозити цареві, який інакше не хотів усунутися з Заходу. Так було в 1855, коли лише війною викинули Росію з Балканів. Так було в 1878, коли лише британська флота примусила російські війська завернути від брам Царгороду й піти „во свояси“. Так було під час Боснійської кризи 1908 р., коли лише енергійна постава барона Ерентала змусила до відвороту Ізвельского, який готов був вже тоді проковувати війну. Так було в 1914, так було в Берестю. Аналогічна ситуація витворилася тепер і європейським державним мужкам варто пригадати собі ці сторінки минулого...

До чого доведе цей ультимат? Це

О. В.

СТУДЕНТСЬКИЙ З'ІЗД

21 вересня в домівці „СУБ“ у відбувся зїзд представників українського студентства, яке зіалося щоб заснувати Укр. Студ. Громаду в Вел. Британії. Ухвалено статут і вибрано Управу і постановлено звернутися до Цесуса про принарття Громади.

Вітасмо почин нашого студентства і його нову організацію. Більше всякої похвали, що в наші трівожні часи, наша молодь користає з кожної „перерви“, з кожної хвилини взглядного міжнародного спокою, щоб віддатися студіям. В перші роки большевизму і націонал-соціалізму в Німеччині, голосно лунало з „найвищих місць“ гасло — „долоні інтелігенції!“ Старалися прищепити ненависть до неї масам; старалися вмовити в молодь, що для того, щоб хтось добре виконував свою працю, зовсім не потрібні дисципліна і інтуліти науків, отже непотрібна наука; що вистане сама геніяльність або „пролетарське проісходженіє“. Добре що за тими

демагогічними кличками (якими звичайно послуговуються півінтелігентні) наша молодь не пішла Молодь знає, що без науки, без студій, без дисципліни, що є видимим знаком одсугнутах кваліфікацій, людина на своїм місці нічого не зробить путнього; що без студій не може бути ні порядного лікаря, ні священника, ні старшини, ні журналіста, ні політика. Очевидно є винятки, але вони є винятками і то коли геній є генієм не лише у власній опінії, звичайний смертний що хоче стати корисним своїй національній спільноті, повинен ґрунтовно студіювати і вивчати свій фах. Англія є до того вимряною країною.

Ще раз вітасмо нашу молодь і бажасмо якнайліпшого розвитку її Громаді.

OUR ENGLISH COLUMN

STALIN ABOUT THE RIGHTS OF NATIONS AND THE UKRAINE

In the Stalin's book entitled "Marxism and The National and Colonial Question — A Collection of Articles and Speeches" we find very interesting and actual sentences relating to his policy towards the Ukraine and other nationalities in the U.S.S.R.

"The oppressed nations forming part of Russia — writes Stalin — must be allowed the right to decide for themselves whether they wish to remain part of the Russian State or to separate and form an independent state." But... "the question of the right of nations freely to secede must not be confused with the question that a nation must necessarily secede at any given moment. This latter question must be settled by the party of the proletariat in each particular case, according to circumstances." (Said in 1917).

Who does determine the will of the proletariat? Obviously, the Communist party! And who does determine the will of that party Joseph Stalin! It is, therefore, clear that the exercise of the rights of a nation to separate itself from the Russian Empire depends exclusively on the will of the Dictator.

"According to the circumstances... and which are they? The answer is: "...one has only... to recall the recent case of the Ukraine... in order to realise the counter-revolutionary nature of the demand for the secession of the border regions under present international conditions" (Said in 1920), and the "counter-revolutionary" demands are to be fought.

Therefore the Ukraine and other "border regions must remain in the Soviet Union," where "the Soviet Republics which are rich in food must come to the aid of the Soviet Republics which are poor in food." (Said in 1921). It is now completely evident why the separation of the rich Ukraine would be of the "counter-revolutionary nature." Besides "the Central Russia is not in a position to preserve its military and economic power without the assistance of the border regions in the way of fuel, raw materials and foodstuffs." — and of men-power, shall we add. Because Stalin himself acknowledges that of the 140 millions of people constituting the population of the Russian Empire (in 1921), the Russians do not comprise more than 75 millions. The remaining 65 millions consists of nationalities other than Russians.

Is the formation of the U.S.S.R. a definite step in the evolution of the Russian Empire? Not at all! It will be only a "decisive step towards the amalgamation of the toilers of the whole world into a single World Socialist Soviet Republic." (Said in 1922). Its capital city would be probably Moscow?

"Some people ask whether after amalgamation the republics remain independent." But "that is a scholastic question." "The right to self-determination cannot and must not serve as an obstacle to the exercise by the working class of its rights to dictatorship. The former must give way to the latter. That, for instance, was the case in 1920 when in order to

defend the power of the working class we were obliged to march to Warsaw." (Said in 1923). That was, surely, the case that the Russians "were obliged" to march to Kiev in 1919, to Bukarest, Sophia, Budapest, Prague, Vienna and Berlin in 1945, and in 1947 they feel themselves obliged to march to Constantinople.

From that it can be seen clearly what are the rights of the nations to their independence according to the teaching of the "genial father of the peoples"—Joseph Stalin.

Was he really satisfied with his theory of "amalgamation" of the peoples in the new red Empire? Not quite... In 1921 he said: "But federation may be durable and the results of federation real only, if it is based on mutual confidence and the voluntary consent of the countries constituting the federation".... And he adds a sentence, which written 26 years ago, sounds to day especially interesting: It need hardly be shown, he said, that the Russian leaders "could not have gained the sympathies of their comrades of other nationalities in the West and the East if, having assumed power, they had not proclaimed the rights of peoples to political secession; if they had not demonstrated in practice their readiness to give effect to this inalienable right of peoples; if they had not renounced their "rights," let us say, to Finland (1917), if they had not renounced all claims to certain parts of Mongolia and China, and so on, and so forth."

These golden words deserve to be placarded in Lacke Success in 1947. This would help Mr. Vyshinsky in gathering arguments why the Russian leaders "could not have gained the sympathies of the nationalities in the West and in the East"....

Why there is so great difference between the theory and practice? This question answers the Russian Dictator, too! This is because after 1917 there was borne in Russia "a new Russian chauvinism... changing the mind and soul of our political workers, so that one can hardly recognise them." And if this (not new, but old) Russian chauvinistic spirit will develop, then "we run the risk of losing the confidence of the workers and peasants of the U.S.S.R.—formerly oppressed peoples, we run the risk that the ties may be snapped between these peoples and the Russian proletariat which involves the risk of a fissure in the system of our dictatorship".... (Said in 1923).

This already happened! And the man most responsible for that is Joseph Stalin. He himself concludes that the "local chauvinism" especially in the Ukraine, was "a reaction to Russian chauvinism." He concludes that in the Ukraine there was "fight against Moscow in general, against the Russians in general, against Russian culture and its supreme achievement — Leninism," and "this danger in the Ukraine is increasingly becoming a real one."

This was written in 1934. In 1947 this "Ukrainian danger" to the Russian Empire is much more acute.

D.

„УКРАЇНСЬКИЙ КЛИЧ“

Тижневик українців у Вел. Британії
Редагус: Колетія. Вилас: Вяддвядтво ОСНОВА.

Умови переддлатити: На рік — 1 фунт й 2 шилінгі;
на пів року — 11 шилінгі,
на три місяці — 6 шилінгі,
Поодинокє число — 6 пенсів.

Цінник оголошенєв: 1 шилінг на одлу шпальту 1 фунт й 10 шилінгі.
Дрїбні оголошенєв й пошукуванія — 3 пенсї за слово.

Адреса редакції та адміністрації: OSNOVA PUBLISHING CO., LTD.,
2a, Frederick Mews, Kinnerton Street, London, S.W.1

ПОШУКУВАННЯ

Агафію КРЮКОВСЬКУ з с. Річчї, яка працювала в Німеччині коло Зонбеку, шукає Катерина Бадїлї.

Осман КОРНУТУ з Жуліна, прадоподобно був в ІІ-корпусї, пошукає Степан Каратвицький.

Марішу КРАСНІ з с. Лука пов. Бучач що перебувала в Німеччині, шукає її брат Оскар КРАСНІ.

КРАВЕНЬКА швейна машинка марки Брандбург, в добрім стані на пролаж. Цїна 10 фунтів або після умови. Зголосення до Адм. „УК“.

Printed by Corinthian Press, 2a, Frederick Mews, Kinnerton Street, S.W.1. and Published by Osnova Publishing Co., Ltd., of same address (temporary).